

STUDENTŲ MOKSLINĖS VEIKLOS TINKLO LXXVI KONFERENCIJA

2024
VILNIUS

<https://doi.org/10.15388/SMVK.2024>

**STUDENTŲ
MOKSLINĖS VEIKLOS TINKLO
LXXVI KONFERENCIJA**

Vilnius, 2024 m. gegužės 13–17 d.

PRANEŠIMŲ TEZĖS

Vilniaus universitetas
Medicinos fakultetas

STUDENTŲ MOKSLINĖS VEIKLOS TINKLO LXXVI KONFERENCIJA

Vilnius, 2024 m. gegužės 13–17 d.

PRANEŠIMŲ TEZĖS

Leidinį sudarė

VU MF Moklso ir inovacijų skyriaus

inovacijų specialistas Kristijonas PUTEIKIS ir

administratorė Rima DAINORAVIČIENĖ

VILNIAUS
UNIVERSITETO
LEIDYKLA

2024

Mokslo komitetas:

doc. dr. Valdemaras Jotautas
dr. Diana Bužinskienė
prof. dr. Violeta Kvedarienė
prof. dr. (HP) Saulius Vosylius
prof. habil. dr. (HP) Gintautas Brimas
Indrė Sakalauskaitė
Laura Lukavičiūtė
dr. Agnė Abraitienė
doc. dr. Jūratė Pečeliūnienė
prof. dr. Vaiva Hendrixson
doc. dr. Ieva Stundienė
prof. dr. Eglė Preikšaitienė
doc. dr. Birutė Zablockienė
prof. dr. Pranas Šerpytis
Artūras Mackevičius

dr. Žymantas Jagelavičius
doc. dr. Agnė Kirkliauskienė
prof. dr. Marius Miglinas
Žilvinas Chomanskis
doc. dr. Kristina Ryliškienė
prof. dr. Vilma Brukienė
doc. dr. Saulius Galgauskas
Andrius Žučenka
doc. dr. Birutė Brasiūnienė
doc. dr. Jaunius Kurtinaitis
prof. dr. Eugenijus Lesinskas
doc. dr. Goda Vaitkevičienė
prof. dr. Alvydas Navickas
doc. dr. Rima Viliūnienė
prof. dr. (HP) Edvardas Danila

prof. dr. Nomedą Rima Valevičienė
Teresė Palšytė
doc. dr. Vytautas Tutkus
doc. dr. Danutė Povilėnaitė
dr. Viktorija Andrejevaitė
prof. dr. Robertas Stasys Samalavičius
dr. Agnė Jakavonytė-Akstinienė
doc. dr. Jurgita Stasiūnienė
dr. Arnas Bakavičius
prof. dr. Gilvydas Verkauskas
prof. dr. Sigitą Lesinskienė
doc. dr. Marija Jakubauskienė
prof. dr. (HP) Janina Tutkuvienė

Organizacinis komitetas:

Kristina Marcinkevičiūtė
Viktorija Rakovskaitė
Austėja Grudytė
Justina Semenkovaitė
Matas Žekonis
Rokas Žekonis
Milvydė Marija Tamutytė
Augustė Senulytė
Miglė Miglinaitė
Rokas Bartuška
Damian Luka Mialkowskyj
Karina Mickevičiūtė
Jovita Patricija Druta
Emilija Šauklytė

Austėja Račytė
Tadas Abartis
Mindaugas Smetaninas
Rafal Sinkevič
Gerda Šlažaitė
Kamilė Čeponytė
Einis Novičenko
Benas Matuzevičius
Gabriela Šimkonytė
Ieva Ruzgytė
Milda Mikalonytė
gyd. rez. Valentinas Kūgis
gyd. rez. Gabrielė Bielinytė
Vėjas Vytautas Jokubynas

Deivilė Kvaraciejūtė
Julija Pargaliauskaitė
Paulius Montvila
Rūta Bleifertaitė
Alicija Šavareikaitė
Julija Kondrotaitė
Gediminas Gumbis
Joana Leščevskaja
Gabrielė Bajoraitė
Augustinas Stasiūnas
Odeta Aliukonytė
Robertas Basijokas
Elvin Francišek Bogdzevič

ISSN 2783-7831 (skaitmeninis PDF)

© Tezių autoriai, 2024

© Vilniaus universitetas, 2024

SVEIKOS GYVENSENOS ĮPROČIŲ PAPLITIMAS TARP PAAUGLIŲ IR SĄSAJOS SU SPORTINE VEIKLA

Darbo autorius. Mindaugas Smetaninas, II kursas; Julija Svobonaitė, II kursas.

Darbo vadovai. Prof. dr. Pranas Šerpytis, VU MF Klinikinės medicinos institutas, Širdies ir kraujagyslių ligų klinika, doc. dr. Laura Nedzinskienė, VU MF Biomedicinos mokslų institutas, Anatomijos, histologijos ir antropologijos katedra.

Įvadas. Pasaulio Sveikatos Organizacijos duomenimis, širdies ir kraujagyslių ligos – viena pagrindinių mirties priežasčių pasaulyje. Šių ligų rizikos veiksniai išskiriami į dvi grupes – modifikuojamus bei nemodifikuojamus. Daugiausia sutelkiama dėmesio modifikuojamiems veiksniams dėl jų didesnės praktinės reikšmės. Atlikta ypatingai daug tyrimų, atkreipiančių dėmesį į modifikuojamų veiksnių paplitimą vidurinio ir vyresnio amžiaus grupėse, tačiau santykinai mažai ištirtas modifikuojamų rizikos veiksnių paplitimas jaunesnėse amžiaus grupėse. Išsamesnės žinios apie rizikos veiksnių paplitimą sąlygoja labiau informuotą požiūrį į paauglių amžiaus grupės pacientų padėtį ir sudaro geresnes sąlygas teikti labiau pritaikytas sveikatos paslaugas. Tyrime remiamasi 7 metus Lietuvoje vykdomo Lietuvos intensyvios kardiologijos ir skubios medicinos asociacijos kartu su Vilniaus miesto savivaldybe vykdomo projekto „Tuk tuk širdele – būk sveika“ surinktais duomenimis iš įvairių Vilniaus mokyklų.

Darbo tikslas. Šio darbo tikslas – apžvelgti sveikos gyvensenos įpročių (mitybos, sportinės veiklos, miego ir kt.) paplitimą tarp paauglių, išskiriant ir daugiau dėmesio sutelkiant sportinės veiklos sąsajoms su kitais minėtais gyvensenos įpročiais.

Darbo metodika. Anketiniai duomenys gauti remiantis projekto „Tuk tuk širdele – būk sveika“ sudaryta anketa. Duomenys buvo papildomai peržvelgti, į tyrimo imtį neįtraukti respondentai, turintys lėtinių ligų, ir pateikę nekorektiškus atsakymus anketoje. Paplitimo ir koreliaciniai duomenys buvo gauti naudojantis Microsoft Excel, SPSS programinėmis įrangomis.

Rezultatai. Šiame tyrime remiamasi 372 respondentų duomenimis, iš kurių paauglių merginų – 211 (~56,72 proc.), vaikinių – 161 (~42,28 proc.). Vidutinis amžius yra 14,27 metų ($\pm 0,85$), KMI yra 20,22 ($\pm 3,91$), t. y. normalus. Paauglių patiriamo streso subjektyvių įvertinimų (skalėje nuo 1 iki 10) vidurkis – 6,05 ($\pm 2,32$). Per dieną prie ekranų vidutiniškai paaugliai praleidžia po 4,86 valandas ($\pm 2,17$). Vidutinė paauglių miego trukmė yra 7,53 valandos ($\pm 1,23$). Vidutiniškai per savaitę sportine veikla užsiimama 3,71 dieną ($\pm 1,53$), po 74,67 minutes ($\pm 37,98$), bendrai – 299,73 minučių. Alkoholio vartojimo ir rūkymo paplitimas – ~11,29 proc. ir ~5,9 proc. atitinkamai. Maisto papildus dažnai vartoja 100 (~26,88 proc.), retai ir niekada nevartoja 272 (~73,12 proc.) respondentai. Didelis saldumynų vartojimo paplitimas – 229 (~61,56 proc.) respondentai vartoja kasdien arba 3–4 kartus per savaitę. 4 apklaustieji (~1,08 proc.) kasdien,

29 (~7,8 proc.) 3–4 kartus per savaitę, 244 (~65,59 proc.) 1–2 kartus per savaitę, 95 (~25,54 proc.) visai nevalgo greito ir perdirbto maisto. Kavos bei energetinių gėrimų vartojimo paplitimas nėra itin didelis paauglių tarpe.

Iš koreliacinių duomenų pastebėtos statistiškai reikšmingos sąsajos tarp sportinės veiklos ir KMI, laiko prie ekranų, rūkymo, perdirbto maisto bei maisto papildų vartojimo. Tačiau neaptikta sąsajų tarp sportinės veiklos ir streso, miego trukmės, perdirbto maisto, saldumynų, alkoholio, energetinių ir kavos vartojimo.

Išvados. Vidutiniškai paauglių patiriamas stresas, jų vertinimu, linkęs į didesnę pusę. Laikas, praleidžiamas prie elektroninių įrenginių ekranų yra didesnis nei turėtų būti. Apklausti paaugliai išmiega rekomenduojamą valandų skaičių. Nepaisant nemažai laiko praleidžiamo prie ekranų, sportinė veiklos užsiėmimo trukmė, dažnis bei bendras laikas, vertinant vidurkį, ženkliai nesumažėja. Rūkymo paplitimas yra santykinai nedidelis. Alkoholio paplitimas paauglių tarpe taip pat nėra ženklus, tačiau nustatyti pavieniai dažno vartojimo atvejai. Maisto papildus dažnai ar retkarčiais vartoja daugiau nei pusė apklaustų paauglių. Nustatytas didelis saldumynų bei perdirbto maisto vartojimo paplitimas. Sportinė veikla turi sąsajų tik su tam tikrais gyvenimosi įpročiais (pvz., laikas prie ekranų, rūkymas ir kt.) ir nekoreliuoja su kitais taip pat svarbiais veiksniais (pvz., miegas, stresas ir kt.). Taigi sportinė veikla, kaip rodiklis, yra riboto informatyvumo vertinant kitus gyvenimosi aspektus – dėl šios priežasties būtina į paauglių gyvenimosi ypatumus žvelgti kompleksiskai - ne mažiau svarbūs ir kiti rodikliai siekiant tinkamai ir visapusiškai suprasti gyvenimosi įpročius, turinčius poveikį paauglio sveikatai.

Raktažodžiai. Sveika gyvenimena; gyvenimosi įpročių paplitimas; paaugliai, sportinė veikla.